

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

PARAGRAFER

§§12 – 21

DATUM FÖR MÖTET

2023-04-04

TID

10:00 – 12:00

PLATS

Sessionssalen

NÄRVARANDE

Ordinarie ledamöter

Anneli Kihlstrand

Florian Bobocea ersättare för Monica Molin

Lennart Hallengren

Ann-Margret Olofsson

Mats Berg

Jan-Åke Isaksson

Birte Sandberg ersättare för Ulla Malmgren

Ersättare

Ann Stenberg

Sune Karlsson

Övriga närvarande

Katarina Hallenborg

Martha Henriksson Witt

Malin Lilja

Lars-Ewert Jönsson

Hans Törnlycke

Dag Åkesson

Utses att justera: Mats Berg

Justeringens**plats och tid:**

Stiftskansliet, Lund

Underskrifter:

Sekreterare

Katarina Hallenborg

Ordförande

Anneli Kihlstrand

Justerande

Mats Berg**ANSLAG/BEVIS**

Protokollet är justerat. Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ:

Egendomsnämnden

Sammanträdesdatum:

2023-04-04

Datum för anslags
uppsättande:

2023-04-17

Datum för anslags
nedtagande:

2023-05-09

Förvaringsplats för
protokollet:

Stiftskansliet, Lund

Underskrift:

Cecilia Grue

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET

2023-04-04

TID

10:00 – 12:00

PLATS

Sessionssalen

§ 12

Upprop

Upprop genomförs.

§ 13

Val av protokollsjusterare

Mats Berg utses att justera protokollet.

§ 14

Fastställande av dagordning

Föreliggande dagordning fastställs.

§ 15

Uppföljning av senaste mötesprotokoll samt väsentliga beslut

Protokoll egendomsnämnden 2023-02-07.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

§ 16**Information**

Katarina Hallenborg informerar om att försäljningen av Helsingborg Påarp 11:6 förhandlas vidare. Förmodligen beviljas ett lägre antal kvadratmeter boyta i detaljplanen än tidigare planerat vilket innebär en lägre köpeskillning. Köpeskillningen per kvadratmeter är ungefär den samma. Egendomsnämnden har inget att erinra mot detta utan ordförande och avdelningschef fortsätter förhandla och slutföra överlåtelsen.

Katarina Hallenborg informerar även om den planerade studieresan den 5-6 september 2023 och Anneli Kihlstrand informerar om att stiftsstyrelsens arbetsutskott kommer att bjudas med.

Vidare informeras om planerna på att tillsammans med nationella nivå och övriga PLT-förvaltningar bilda en gemensam grön fond. Avsikten är att med inomkyrkligt kapital bygga upp en fond som ska investera i solcellsparker på PLT-fastigheter. Lunds stifts prästlönetillgångar förväntas då, liksom övriga PLT-förvaltningar, investera en större summa i fonden.

Hans Törnlycke informerar om lediga arrendefastigheter som läggs ut för anbud.

Lars-Ewert Jönsson informerar om pågående aktiviteter på olika fastigheter såsom investeringar i jordvärmeanläggningar, minireningsverk mm. Han informerar också om projektet vid Skivarpsån. Lunds stifts prästlönetillgångar har valt att samfinansiera stängsling i området för att möjliggöra betande får.

Martha Henriksson Witt informerar om pågående arrendeförhandlingar samt om samrådsmötet i det pågående vindkraftsärendet vid Liasjön i Osby kommun.

Dag Åkesson informerar om den skogliga verksamheten löper på som planerat. Trädplantering påbörjas efter påsk. Han informerar även om arbetet med det kommunala naturreservatet i Ängelholms kommun.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET

TID

PLATS

2023-04-04

10:00 – 12:00

Sessionssalen

Beslutsärenden

§ 17

PLT 2023-0092

Årsredovisning och revisionsberättelse för Lunds stifts prästlönetillgångar 2022Beslut

Egendomsnämnden beslutar att till stiftsfullmäktige, med eget tillstyrkande, överlämna resultat- och balansräkning samt förvaltningsberättelse för prästlönetillgångarnas förvaltning enligt bifogad årsredovisning för räkenskapsåret 2022-01-01 – 2022-12-31 och hemställer att stiftsfullmäktige fastställer årsredovisningen samt den föreslagna vinstdepositionen enligt nedan. Ange beslutsförslag,

Vinstdisposition, tkr

Balanserad vinst från föregående år	77 451
Tillkommer disponibelt årsresultat	17 165
Summa	94 616

Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

- att till församlingar/pastorat utdela	25 007
- att till nationell nivå utdela	25 007
- att återstående medel överförs i ny räkning	44 602
Summa	94 616

Ärendebeskrivning

Enligt 46 kap 6 § kyrkoordningen skall årsredovisningen för prästlönetillgångarnas förvaltning senast den 1 juli varje år överlämnas till församlingar/pastorat och kyrkostyrelsen. I redovisningen skall det för varje församling/pastorat anges hur stort belopp som motsvarar församlingens/pastoratets andel i nettovinsten.

Stiftet skall enligt 46 kap 7 § kyrkoordningen senast i samband med att det lämnar sin årsredovisning för prästlönetillgångarnas förvaltning betala ut församlingarnas/pastoratens andelar av nettovinsten på denna förvaltning.

Balansomslutningen per bokslutsdagen var 1 856 miljoner kronor. Årets utdelningsbara resultat efter skatt var 17,2 miljoner kronor. På grund av den höga inflationen, och därmed den stora värdesäkringen om 52,6 miljoner kronor, har prästlönetillgångarna i år ett ovanligt lågt disponibelt resultat. En långsiktigt jämn och hög utdelningsnivå eftersträvas och därför används balanserade vinstmedel som en buffert. Det innebär att bufferten ökar vissa år för att sedan användas de verksamhetsår då resultatet understiger eftersträvad utdelningsnivå.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

Under hösten erhöll stiftets församlingar och pastorat information om att målet för 2023 då var att dela ut 50 miljoner kronor trots det förväntade låga resultatet. För att undvika alltför negativa konsekvenser för församlingar och pastorat bedömer egendomsnämnden att det är lämpligt att hålla fast vid denna summa, trots att det medför ett större uttag från de balanserade vinstmedlen. En utdelning på 50 miljoner kronor är 24 miljoner kronor mindre än föregående år.

Egendomsnämnden föreslår således att 50 miljoner kronor delas ut. Det innebär utdelning av hela årets resultat på 17,2 miljoner kronor samt ett uttag om 32,8 miljoner kronor från balanserade vinstmedel.

Hälften av utdelningen, den särskilda utjämningsavgiften, betalas direkt till Svenska kyrkans nationella nivå och den andra hälften betalas till församlingarna. Utbetalning sker senast den 1 juli 2023 med 250 kronor per andel.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

§ 18

PLT 2020-0004

Upphävande av beslut om anläggningsarrende för vindkraftsetablering

Beslut

Egendomsnämnden beslutar att upphäva Egendomsnämndens beslut § 66 2021-10-12 om att ingå avtal om anläggningsarrende avseende ett vindkraftverk på Hässleholm Nävlinge 1:1.

Jan-Åke Isaksson yrkar bifall till förslaget.

Ärendebeskrivning

Egendomsnämnden beslutade den 21 oktober 2021 om att upplåta fastigheterna Hässleholm Ignaberga 1:18 och Hässleholm Nävlinge 1:1 för vindkraftsetablering genom ingående av avtal om anläggningsarrende.

Förvaltningen har under cirka tre år förhandlat med projektören. Projektören har inledningsvis planerat för cirka 15 vindkraftverk i området men avtal har nu tecknats för knappt hälften av verken. Lunds stifts prästlönetillgångar har haft flera möten med närboende och även diskuterat ärendet med Nävlinge församling och Sveaskog, vilka också berörs av projektet.

Efter noga överväganden föreslår förvaltningen att egendomsnämnden avstår från att ingå avtal om vindkraftsetablering på berörda prästlönefastigheter med aktuell projektör. Förvaltningens bedömning är att fastigheten binds upp alltför länge i förhållande till möjligheten att få ett vindkraftverk på någon av fastigheterna. I dagsläget är kommunen negativt inställd till etableringen och majoriteten av fastighetsägarna är inte nöjda med avtalet eller processen under årens gång.

Lunds stifts prästlönetillgångar är generellt positiva till vindkraft men i det här enskilda fallet görs bedömningen att det mest fördelaktiga är att för närvarande inte ingå avtal med projektören.

Förvaltningen bedömer, liksom Sveaskog och de fastighetsägare som avstår avtal, att det kan vara intressant att försöka ansluta till processen i ett senare skede alternativt att på sikt anlita annan projektör för att utreda kvarvarande område.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

§ 19

PLT 2023-0085

Sammanträdesplan för Lunds stifts prästlönetillgångar 2024Beslut

Egendomsnämnden beslutar att under 2024 sammanträda den 6 februari, 9 april, 4 juni, 4 september, 15 oktober och 3 december.

Ärendebeskrivning

Följande datum föreslås för egendomsnämndens sammanträde 2024; den 6 februari, 9 april (kl 13-15), 4 juni, 4 september (onsdag) (ev studieresa 4-5 september), 15 oktober och 3 december.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

§ 20**Informationsärenden****Information från Kammarkollegiet**

Leif Hässel och Mikael Håkansson informerar om marknadsläget och om Lunds stifts prästlönetillgångars placeringar hos Kammarkollegiet. Vi går mot högre nominella och reala räntor vilket påverkar priset på onoterade tillgångar såsom t ex jord- och skogsfastigheter.

Lunds stifts prästlönetillgångar har en ovanligt ambitiös målsättning med en real avkastning på 4 % över rullande 10årsperiod.

Ränteplaceringar kan övervägas framöver på grund av möjlighet till högre utdelningar men totalt sett förväntas högre avkastning från aktier än räntor. Lunds stifts prästlönetillgångar har en mycket låg risknivå med endast 10 % värdepapper i innehavet och 90 % jord- och skogsfastigheter. En högre andel värdepapper skulle rimligen öka avkastningen.

§ 21**Anmälan av delegationsbeslut**

§ 16 Delegationsbeslut Andrahandsupplåtelse berörande prästlönefastigheten Östra Vemmenhög 1:1 i Skurups kommun	PLT 2023-0034:2
§ 17 Delegationsbeslut Täckdikning på Ängelholm Starby 2:1	PLT 2022-0394:11
§ 18 Delegationsbeslut Takbyte på ekonomibygnad i väster på fastigheten Ängelholm,Höja 15:1	PLT 2022-0075:7
§ 19 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande Kristianstad Skepparslöv 24:9	PLT 2023-0025:4

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

§ 20 Delegationsbeslut Servitutsavtal avseende avloppsledning på prästlönefastigheten Ystad Glemminge 30:1	PLT 2022-0343:3
§ 21 Delegationsbeslut Investering i avloppsanläggning på fastigheten Landskrona Härslöv 17:1	PLT 2022-0089:13
§ 22 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende fiberledning på prästlönefastigheten Skurup Östra Vemmenhög 1:1	PLT 2023-0040:2
§ 23 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende fiberledning på prästlönefastigheten Sjöbo Tolånga 25:1	PLT 2023-0047:2
§ 24 Delegationsbeslut Anläggningsarrande för telemast med tillhörande anordningar på prästlönefastigheten Hässleholm Mattered 4:8	PLT 2021-0157:4
§ 25 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende förläggning av fiberledning på prästlönefastigheten Landskrona Asmundtorp 14:1	PLT 2023-0030:4
§ 26 Delegationsbeslut Fastbränslepanna Helsingborg Görarp 3:1	PLT 2023-0058:1
§ 27 Delegationsbeslut Jordbruksarrande berörande del av Höganäs Farhult 1:1	PLT 2022-0383:3
§ 28 Delegationsbeslut Investering i avloppsanläggning på fastigheten Helsingborg Allerum 1:23	PLT 2018-0258:15
§ 29 Delegationsbeslut Jordbruksarrande berörande Simrishamn Östra Herrestad 20:1	PLT 2022-0410:5
§ 30 Delegationsbeslut Avräkning till följd av genomförd syn på Landskrona Asmundtorp 14:1	PLT 2022-0180:10

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

- § 31 Delegationsbeslut Avtalstillägg gällande Ängelholm Starby 2:1 PLT 2022-0394:9
- § 32 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande del av Skurup Svaneholm 2:2 PLT 2023-0051:2
- § 33 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på prästlönefastigheten Skurup Nöbbelöv 11:1 PLT 2023-0032:6
- § 34 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på prästlönefastigheten Trelleborg Grönby 1:1 PLT 2023-0049:5
- § 35 Delegationsbeslut Avtalstillägg gällande Trelleborg Västra Alstad 16:1 samt del av Fjärdingslöv 3:12 PLT 2023-0048:4
- § 36 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på prästlönefastigheten Ystad Valleberga 30:6 PLT 2023-0044:5
- § 37 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på prästlönefastigheten Trelleborg Tullstorp 2:1 PLT 2023-0050:5
- § 38 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på prästlönefastigheten Landskrona Vadensjö 11:1 PLT 2023-0059:4
- § 39 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på prästlönefastigheten Ystad Löderup 1:1 PLT 2023-0045:5
- § 40 Delegationsbeslut Avräkning till följd av genomförd syn på Helsingborg Allerum 1:23 PLT 2021-0038:6
- § 41 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende elledning i mark på prästlönefastigheten Osby Loshult 6:1 PLT 2023-0076:3

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesprotokoll

MÖTESINSTANS

EGENDOMSNÄMNDEN

DATUM FÖR MÖTET	TID	PLATS
2023-04-04	10:00 – 12:00	Sessionssalen

- § 42 Delegationsbeslut Nyttjanderättsavtal avseende kanalisation för telekabel på Bjuv Enegården S:1 berörande prästlönefastigheten Bjuv Stora Mörshög 3:4 PLT 2023-0083:4
- § 43 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende fiberledning på prästlönefastigheten Ronneby Hoby 1:1 PLT 2023-0082:3
- § 44 Delegationsbeslut Nyttjanderättsavtal avseende kanalisation för telekabel på prästlönefastigheten Bjuv Stora Mörshög 3:4 PLT 2022-0266:7
- § 45 Delegationsbeslut Markupplåtelseavtal avseende optokablar på Landskrona Asmundtorp S:4 berörande prästlönefastigheten Landskrona Asmundtorp 14:1 PLT 2023-0091:3
- § 46 Delegationsbeslut Jordbruksarrende berörande Trelleborg Äspö 1:1 och del av Trelleborg Östra Torp 1:1 PLT 2023-0039:3
- § 47 Delegationsbeslut Nyttjanderättsavtal avseende kanalisation för telekabel på prästlönefastigheten Helsingborg Påarp 11:6 PLT 2023-0081:4
- § 48 Delegationsbeslut Avräkning till följd av genomförd syn på Lund Bonderup 5:1 PLT 2022-0237:11

Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	---

Årsredovisning

för

Lunds stifts prästlönetillgångar

845002-6839

Räkenskapsåret

2022

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2022

Information om verksamheten

Prästlönetillgångarna, som förvaltas av Svenska kyrkan, har sitt ursprung i fastigheter som donerats till kyrkan. Enligt traditionen brukar Olof Skötkonungs dop ses som början av Sveriges kristna tid. Kungens första åtgärd efter dopet var att skänka jordegendomar till Svenska kyrkans uppbyggnad. Flera av prästlönetillgångarna härstammar från medeltiden då bybor och stormän runt om i Sverige skänkte jord och skog för att kunna finansiera byggandet av kyrkor och avlöna prästerna. Bland annat bidrog de som ägde egendom med att skänka ett tionde av sin avkastning till prästens lön och kyrkans underhåll. Alltjämt idag bidrar avkastningen från prästlönetillgångarna, tillsammans med kyrkoavgifterna, till att finansiera Svenska kyrkans verksamhet.

Prästlönetillgångarna består av prästlönefastigheter, det vill säga jord och skog, samt av prästlönefonder. Prästlönefonder utgörs av medel som frigörs när prästlönefastigheter säljs. Prästlönetillgångarna har enligt 9 § Lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse och ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Det innebär att varje prästlönetillgång, fastighet eller fond, är självägande, det vill säga ägs av sig själv. Den är en självständig förmögenhet och ett stiftelseliknande rättssubjekt. De 13 stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna anses dock var och en utgöra ett eget skattesubjekt. Enligt lag får endast avkastningen från tillgångarna användas för ändamålet. Detta ska garantera att den förmögenhet som prästlönetillgångarna utgör inte äventyras. Prästlönetillgångarna lyder, liksom andra juridiska personer, under jordförvärvslagen. Detta innebär att förvärv av fastigheter från fysiska personer alltid ska balanseras genom försäljning av lika mycket mark till fysisk person. I praktiken medför detta att arealinnehavet endast kan utökas genom förvärv från andra juridiska personer.

Svenska kyrkan har i kyrkoordningen delegerat sitt förvaltaruppdrag av prästlönetillgångarna till stiftet. I Lunds stift har stiftsfullmäktige tillsatt en egendomsnämnd för att förvalta prästlönetillgångarna. Det operativa arbetet utförs på avdelningen för egendomsförvaltning på Lunds stiftskansli. Egendomsnämnden har under verksamhetsåret 2022 bestått av sju ordinarie ledamöter och fem ersättare. All operativ personal är anställd av Lunds stift som sedan säljer tjänster till prästlönetillgångarna.

Församlingarna inom stiftet har andelar i prästlönetillgångarna efter hur stor del av tillgångarna som härstammar från respektive församling. Av den årliga avkastning som förvaltningen genererar delas hälften ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna medan den andra hälften tillfaller det inomkyrkliga utjämningsystemet och betalas in till nationell nivå.

Enligt reglerna i kyrkoordningen ska prästlönetillgångarna förvaltas så effektivt som möjligt och ge bästa möjliga uthålliga totalavkastning. Dessutom ska förvaltningen ske på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar. Förvaltningen av prästlönetillgångarna ska enligt kyrkoordningen också i skälig omfattning ta hänsyn till naturvårdens och kulturmiljövårdens intressen. Hållbarhetsarbetet i Lunds stift är ett ständigt pågående arbete där man strävar efter att balansera de ekonomiska och sociala värdena med de miljömässiga.

Fakta

- Lunds stifts prästlönetillgångar har sitt säte i Lunds kommun.
- Prästlönetillgångarna består av jord, skog och fondmedel.
- Lunds stifts prästlönetillgångar förvaltar fondmedel till ett värde av cirka 630 miljoner kronor.
- Lunds stifts prästlönefond följer de etiska placeringsregler som finns i Svenska kyrkans nationella finanspolicy.
- Fast egendom som köps av medel ur prästlönefonden blir en prästlönefastighet.
- Varje år ska ett belopp motsvarande prästlönefondens värdeminskning på grund av inflationen avsättas till kapitalet.

- Lunds stifts prästlönetillgångar förvaltar 312 prästlönefastigheter och arealen uppgår till cirka 12 180 hektar jordbruksmark och övrig mark samt cirka 9 700 hektar skogsmark inklusive impediment.
- Lunds stifts prästlönetillgångar bedriver inte eget jordbruk utan arrenderar ut all mark, både med och utan byggnader.
- Lunds stifts prästlönetillgångar bedriver skogsbruk i egen regi.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Resultatet för verksamheten kommer från prästlönefastigheterna och prästlönefonden. Årets resultat, inklusive försäljning av prästlönefastigheter och före skatt, uppgår till 116 miljoner kronor (171 miljoner kronor föregående år). Den stora avvikelsen från föregående års resultat beror främst på att ett omfattande markbyte med Naturvårdsverket slutreglerades i bokföringen år 2021 och höjde det årets resultat. Resultatet vid försäljning av prästlönefastigheter är inte utdelningsbart, utan tillförs prästlönefonden. Det utdelningsbara resultatet beräknas efter avdrag för skatt, värdesäkring av fonden och realisationsvinst vid fastighetsförsäljning. För bokslut 2022 är det utdelningsbara resultatet 17 miljoner kronor (75 miljoner kronor föregående år). Det låga resultatet beror på den höga inflationen som medför en värdesäkring med 53 miljoner kronor. Årets utdelningsbara resultat är 38 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket beror på att inflationen blev högre än förväntat. Såväl jordbrukets som skogsbrukets resultat överstiger budgeterat resultat med cirka fem miljoner kronor. För jordbrukets del beror detta huvudsakligen på lägre kostnader för underhåll än budgeterat och för skogsbrukets del på ökade intäkter till följd av höga virkespriser. Skatten på årets resultat är 10 miljoner kronor (10 miljoner kronor föregående år).

Från och med upprättande av årsredovisning 2022 övergår Lunds stifts prästlönetillgångar, liksom övriga prästlönetillgångar, till att tillämpa KPIF (KPI med fast ränta) som inflationsmått för värdesäkring av prästlönefondskapitalet. Tidigare år har inflationsmättet KPI använts för motsvarande värdesäkring.¹ För 2022 är KPIF 10,2 % och KPI 12,3 %. Med KPIF innebär det en värdesäkring av fonden med 52,6 miljoner kronor och om KPI hade använts hade det i stället inneburit en värdesäkring om 63,5 miljoner kronor.

Under året har 16 hektar åker, 8 hektar tomt samt fem byggnadsbestånd avyttrats för sammanlagt 35 miljoner kronor. Sammanlagt 33 hektar åker har förvärvat för 14 miljoner kronor.

JORDBRUKET

Totalt omfattar jordbrukets förvaltning vid 2022 års slut 44 gårdsarrenden, 177 sidoarrenden, 33 anläggningsarrenden och 28 övriga upplåtelser såsom bostadsarrenden, hyresupplåtelser, tomträtter och lägenhetsarrenden. Den sammanlagda arealen omfattar 12 180 hektar, fördelade på 11 160 hektar åker, 650 hektar bete och 370 hektar tomt och övrig mark.

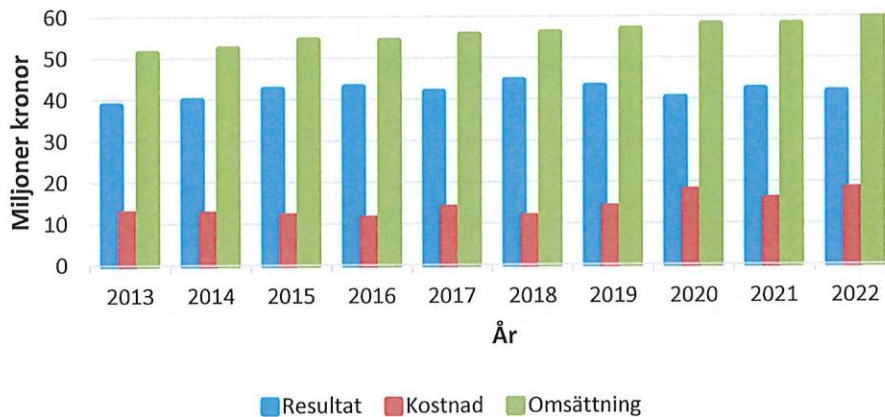
Resultat

Resultatet² blev 41,7 miljoner kronor vilket är en minskning jämfört med resultatet 2021 på 42,3 miljoner kronor. Intäkterna uppgick till 59,9 miljoner kronor (58,0 miljoner kronor föregående år) och kostnaderna till 18,2 miljoner kronor (15,7 miljoner kronor föregående år). Resultatet är 4,9 miljoner kronor högre än budgeterat, vilket framför allt förklaras med att de budgeterade kostnaderna för planerat byggnadsunderhåll är högre än kostnaderna för det underhåll som faktiskt utförts under 2022. Jordbruksarrendeintäkterna ökade under 2022 med 1,4 miljoner kronor.

¹ KPI och KPIF är två olika inflationsmått. KPIF är det mått som Riksbanken använder i sitt inflationsmål. Till skillnad från KPI så påverkas inte KPIF av ändrade räntesatser för hushållens bolån.

² Resultat före skatt och realisationsresultat.

Jord; omsättning, kostnad, resultat

Väsentliga händelser under året

År 2022 blev ett år som i stor utsträckning präglades av kriget i Ukraina. Det svenska jordbruket har märkt av oron på marknaden dock har svenska lantbrukare över lag upplevt ett bra jordbruksår med god skörd och höga försäljningspriser.

Totalt har 52 arrendeavtal ingåtts eller omförhandlats under 2022. På tre av arrendeställena har generationsväxling förberetts på så sätt att nästa generation inträtt som medarrendatorer. Under 2022 utannonserades fastigheterna Hörby Östraby 1:5, Staffanstorp Stora Uppåkra 8:2/8:3, Lund Bonderup 5:1 samt Helsingborg Fleninge 8:1 som arrendelediga. De två sistnämnda har varit gårdsarrenden men från och med 14 mars 2023 övergår de till att vara sidoarrenden då byggnaderna styckas av och säljs. Arrendefastigheterna har varit föremål för anbudsförfarande varefter nya arrendatorer har utsetts av egendomsnämnden. De flesta omförhandlade arrendeavtal har fått en något höjd arrendeavgift men i ett par fall har arrendeavgiften lämnats oförändrad. Laga syn har genomförts på 19 arrendeställen.

Egendomsnämnden har i verksamhetsplanen beslutat att jordbruksförvaltningen under 2022 och 2023 ska fokusera särskilt på de byggnader som förvaltas av prästlönetillgångarna. Som ett led i detta har förvaltningen påbörjat arbetet med att tillsammans med Lunds stifts byggnadsingenjörer besöka samtliga gårdsarrenden i syfte att upprätta vård- och underhållsplaner. Arbetet löper under 2022 och 2023 och under året som gått genomfördes 20 gårdsbesök. Vidare har samtliga gårdsarrenden blivit besiktigade av Anticimex som genomfört så kallade energibesiktningar, vilket är obligatoriskt för bostäder som upplåts kommersiellt genom till exempel uthyrning eller utarrendering. Arbetet påbörjades under 2020 och slutfördes under 2022.

Under 2022 upphandlade förvaltningen brandskyddskontroll av samtliga arrendegårdar. Brandservice Syd AB fick i uppdrag att besöka samtliga gårdar och besiktiga respektive fastighets brandskyddsstatus. Arbetet kommer att fortsätta under 2023 och målet är att säkerställa att samtliga gårdar har erforderlig brandskyddsutrustning, vilket enligt gällande arrendeavtal är prästlönetillgångarnas ansvar. Brandservice Syd AB kommer att upprätta protokoll och vid behov tillhandahålla nödvändig brandskyddsutrustning, härefter övergår ansvaret till respektive arrendator att underhålla utrustningen och se till att brandskyddsföreskrifter efterföljs.

Under året har takbyte skett på bostaden på Kävlinge Stora Harrie 8:1 och Svedala Törringe 3:1. På arrendeställena Eslöv Borlunda 1:1 och Ystad Marsvinsholm 1:10 har takbyte genomförts på ekonomibyggnader. På Höör Håkantorp 1:2 har fönsterbyte genomförts på stall-/ekonomibyggnad. Äldre avloppsanläggningar har bytts ut på Trelleborg Stora Slågarp 18:1 och på Helsingborg Allerum 1:23. På båda ställen har så kallade minireningsverk installerats.

Arbetet med att förbättra arrendeställena och deras avkastningsförmåga är ett kontinuerligt arbete. Systemtäckdikning genomfördes under 2022 på vissa skiften inom arrendeställena Kävlinge Lilla Harrie 27:1, Bjuv Stora Mörshög 3:4 samt Höganäs Väsby 13:1. Nya stamledningar (för bevattning/markavvattning) lades ner på fastigheterna Eslöv Slogstorp 13:2, Eslöv Ry 4:1, Skurup Västra Vemmenhög 5:1 och Ystad Balkåkra 27:1.

Det långsiktiga arbetet med att successivt minska antalet gårdsarrenden har löpt vidare under det gångna året. Ett antal gårdsarrenden har omvandlats till sidoarrenden vilket har gjort byggnaderna överflödiga på fastigheterna Trelleborg Lilla Beddinge 10:1, Eslöv Slogstorp 13:2, Eslöv Vaggarp 1:1, Helsingborg Kvistofta 15:1 samt Ängelholm Rebbelberga 18:14. De tre förstnämnda fastigheterna har varit utannonserade på den öppna marknaden medan de två sistnämnda avyttrades till respektive arrendator, samtliga affärer slutfördes under 2022. Härtill har ekonomibygnaderna på Skurup Östra Vemmenhög 1:1 avyttrats efter att ha varit utannonserade på den öppna marknaden. Under 2021 förvärvade prästlönetillgångarna jordbruksmark i Trelleborg Västra Alstad som genom fastighetsreglering sammanlades med den sedan tidigare ägda fastigheten Trelleborg Västra Alstad 16:1. På en del av det förvärvade området fanns äldre byggnader som genom prästlönetillgångarnas försorg har styckats av. Den nybildade fastigheten (byggnader och tomt) utannonserades på den öppna marknaden och en försäljning slutfördes under 2022.

Utöver försäljningar har prästlönetillgångarna under 2022 förvärvat 19 hektar åkermark i Landskrona Rönneberga/Asmundtorp som en förstärkning av ett befintligt sidoarrende. I Trelleborgs kommun slutfördes affären av fastigheten Dalköpinge 7:3 som inom samma affär medförde både köp och försäljning, nettot blev en förstärkning av befintligt sidoarrende om 9 hektar.

Som ett led i prästlönetillgångarnas miljöarbete erbjöd man för andra året i rad samtliga jordbruksarrendatorer kostnadsfria blomsterfröer. Jordbruksförvaltarna har delat ut utsädet genom personliga gårdsbesök vilket även har bidragit till att ytterligare förstärka kontakten mellan förvaltningen och arrendatorerna.

Marknaden

Om åren 2020/2021 präglades av coronapandemin så var det Rysslands invasion av Ukraina som kom att skapa oro året 2022. Marknaden har varit volatil med stigande inflation, vilket har medfört att priserna på energi och insatsvaror nått rekordhöga nivåer under det gångna året. Trots detta har det varit en positiv lönsamhetsutveckling för lantbrukarna under 2022. Skördeutfallet blev över lag gott och följdes av mycket höga avräkningspriser. Generellt noteras det att marknaden föredrar närproducerat framför ekologiskt, vilket medför fortsatta utmaningar för många svenska ekoproducenter som upplever en vikande lönsamhet i sin produktion. Som en följd av detta fortsätter andelen brukad ekologisk areal i landet att minska.

På flera håll runt om i Skåne är efterfrågan på jordbruksmark fortsatt stor men flera mäklare vittnar om att det har skett en viss avmattning i prisutvecklingen under det senaste året. På sina håll i Skåne har priset på jordbruksmark ändå fortsatt att stiga under 2022 samtidigt som flera aktörer vittnar om stagnation och på vissa platser till och med sänkta markpriser jämfört med tidigare år. Höjda räntor, generella kostnadsökningar och annalkande lågkonjunktur medför en ökad känsla av osäkerhet inför framtiden och bidrar till viss oro på marknaden.

SKOGEN

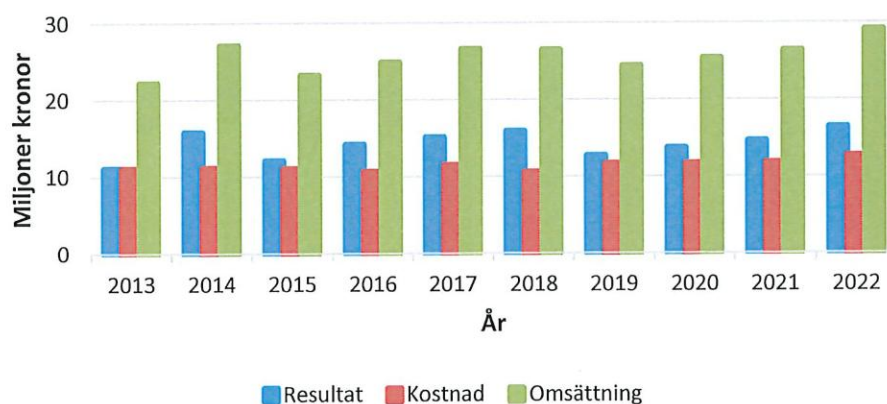
Lunds stifts prästlönetillgångars skogsinnehav omfattar vid årets utgång, enligt ajourförda skogsbruksplaner, 9 432 hektar produktiv skogsmark och 275 hektar myr- och bergimpediment. Av den produktiva skogsmarksarealen fördelar sig innehavet med 6 745 hektar i Skåne och 2 687 hektar i Blekinge. Det ekonomiskt aktiva skogsbruket bedrivs på 8 273 hektar. Frivilligt avsatt skogsmarksareal för naturvårdande ändamål samt biotopskydd och reservat motsvarar 1 159 hektar (12 procent). Virkesförrådet består av 60 procent gran,

25 procent lövskog samt 15 procent tall. Fastighetsinnehavet är geografiskt spritt med många, ur arealsynpunkt, små fastigheter. Skogsförvaltningen upplåter 102 jakträtter.

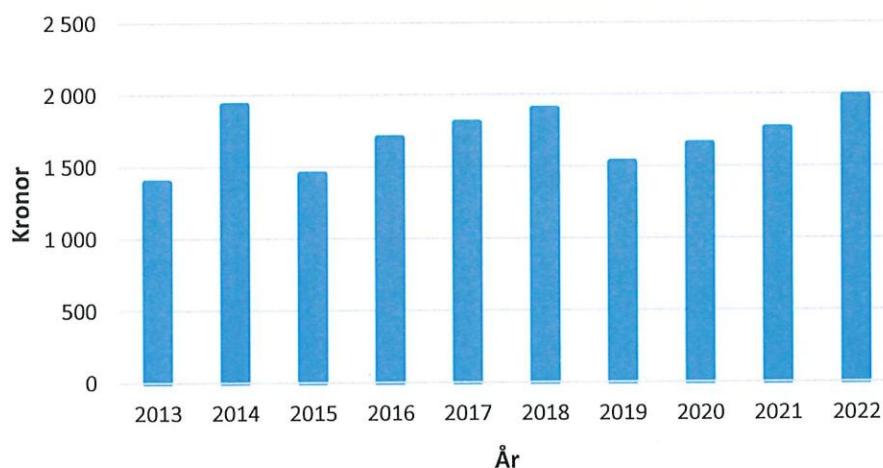
Resultat

Skogsförvaltningen redovisar 2022 ett resultat³ på 16,4 miljoner kronor (14,6 miljoner kronor föregående år) vilket är 5,2 miljoner kronor högre än budgeterat resultat. Intäkterna uppgick till 29,1 miljoner kronor (26,4 miljoner kronor föregående år) och kostnaderna till 12,7 miljoner kronor (11,8 miljoner kronor föregående år). Resultatet motsvarar en direktavkastning på 1 983 kronor per aktivt brukad hektar skogsmark (1 761 kronor föregående år). Att skogen presenterar ett högre resultat än budgeterat beror till stor del på mycket höga virkespriser och därmed högre intäkter.

Skog; omsättning, kostnad, resultat

Direktavkastning kr/ha

Väsentliga händelser under året

I början av december 2021 drabbades mellan- och norra Skåne av ett kraftigt snöfall vilket orsakade stora skador på främst yngre granskog. Tung snö gör att trädets övre del bryts av, så kallat "toppbrott". Skadorna uppstod främst i granskog i åldern 20–30 år. Norra Skåne och Blekinge drabbade även av en mindre storm sista helgen i januari 2022 som orsakade att en del skog blåste ner. Arbetet med att upparbeta denna typ av

³ Resultat före skatt och realisationsresultat.

skadad skog, som främst består av mindre träd, tar tid och är resurskrävande. Förvaltningen arbetade med upparbetningen under hela våren vilket gjorde att ordinarie avverkning, främst gallring, inte utfördes. Detta förklarar varför total avverkad volym under året var mindre än planerat.

Efterfrågan på samtliga träråvaror (timmer, massaved och energived) har under året varit mycket stor vilket lett till fortsatt höga priser. Priserna har under året stigit till toppnoteringar i södra Sverige. Med nu rådande läge bör toppen vara nådd och en viss nedgång kan förväntas under kommande år.

Inflation, omvärldsläge och prisökningar har ökat kostnaderna för förvaltningen. Inte minst med tanke på drivmedelspriserna som utgör en stor del av kostnaden för skogsmaskiner och transporter. Även kostnaderna för vägunderhåll har ökat. Detta beror på generella kostnadsökningar samt på ökade krav avseende vägstandard från transportsektorn inom skogsbranschen.

Under 2022 har det såväl inom kyrkans organisation som nationellt bedrivits en intensiv debatt om Sveriges och Svenska kyrkans skogsbruk. Debatten, som blivit alltmer polariserad, handlar om hur skogen ska brukas. Att skogen är betydelsefull tycks ostridigt men varken forskarna eller debattörerna är överens om vilken brukningsmetod som är bäst eller på vilket sätt skogen gör mest nytta för klimatet. Skogen behövs som kolsänka, vi behöver den råvara som skogen producerar och samtidigt är skogen av väsentlig betydelse för den biologiska mångfalden. För skogsförvaltningen har debatten i perioder skapat osäkerhet över förväntningarna på Svenska kyrkans skogsbruk. För att möta det ökade intresset och fokuset på kyrkans skogsbruk tog förvaltningarna tillsammans fram en film som beskriver Svenska kyrkans skogsbruk. Filmen "Kyrkan och skogen - en film om virke, värderingar och vägval" har över lag tagits emot positivt och fyllt sitt syfte som informationskälla och underlag för samtal.

Avverkning och skogsvård

Årets avverkade totalvolym uppgår till 44 316 skogskubikmeter (49 525 skogskubikmeter föregående år). Av avverkad volym utgör 63 procent föryngringsavverkning (62 procent föregående år) och 20 procent utgör gallring samt 17 procent upparbetning av toppbrott och vindfällan (38 procent gallring och "sök och plock"⁴ föregående år). Den avverkade volymen är lägre än den beräknade årliga tillväxten på den brukade arealen. Variation för enstaka år kan bero på virkespriser, avsättningsmöjligheter, stormfällning, extrema vädersituationer eller insektsangrepp. Arbetet med upparbetningen av skadad skog under året har bidragit till en betydligt mindre volym gallring än planerat.

Lunds stifts prästlönetillgångar äger inga avverkningsmaskiner. Allt maskinarbete sker via entreprenaduppdrag genom tillsvidareavtal. För att utföra arbete i prästlönetillgångarnas skogar ska anlita arbetskraft uppfylla de krav som ställs på ett miljömärkt skogsbruk. Det ställs inte bara krav på utförandet utan även på entreprenörens maskinpark och personalens kompetens.

Återplantering och ungsogsröjning lägger grunden till de framtida skogarna. Under en omloppstid är det väsentligt att tidigt skapa bra produktionsförutsättningar genom en ståndortsanpassning⁵, men minst lika viktigt är det att avgränsa framtida hänsynsområden, viltremiser⁶ och områden lämpliga för landskapsvård. Arbetet utförs till övervägande del av förvaltningens egen personal.

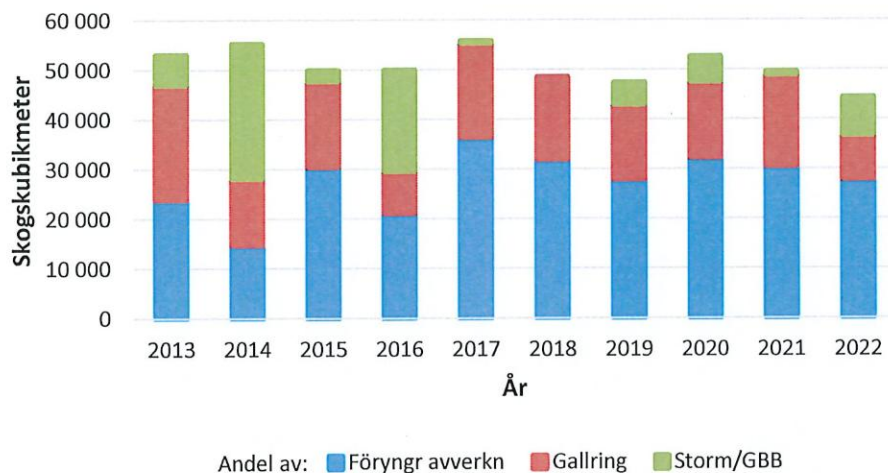
Under året har gallring utförts på 168 hektar (346 hektar föregående år). Ungsogsröjning har utförts på 228 hektar (222 hektar föregående år) och plantering har utförts på 65 hektar (64 hektar föregående år).

⁴ Sök och plock är en metod för att bekämpa granbarkborrar. Metoden går ut på att söka upp angripna granar och plocka bort dem från skogen och/eller oskadliggöra granbarkborramas avkomma innan den nya generationen är färdig att lämna träden. Källa: www.skogsstyrelsen.se

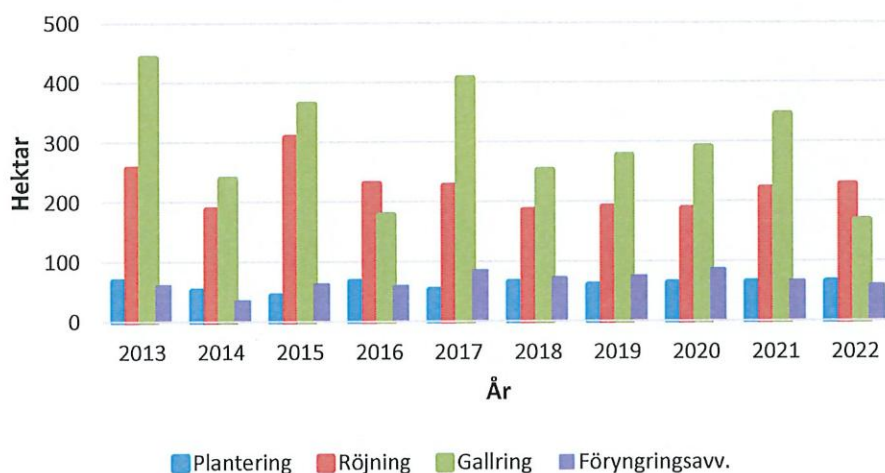
⁵ Ståndortsanpassning innebär att skogsskötseln anpassas efter förutsättningarna på respektive växtplats.

⁶ Viltremiser är skyddade uppehållsplatser för vilt.

Total avverkad volym

Åtgärdsredovisning

Lunds stifts prästlönetillgångars skogsareal omfattar 12 procent områden med inriktning på natur- eller landskapsvård. På denna areal finns inga avkastningskrav och åtgärder utförs enbart i syfte att bevara eller höja natur- eller landskapsvärden. Lunds stifts prästlönetillgångar förvaltar förutom naturreservat, fyra kyrkoreservat samt en del av Örnans kulturresevat. Ett kyrkoreservat är en inom stiftet intern avsättning av mark med höga naturvärden, ofta utan formellt skydd, där egendomsnämnden i samråd med Länsstyrelsens naturvårdsenhet eller Skogsstyrelsen, ansvarar för skötseln. I kulturresevatet Örnans hävdas välbevarade spår och lämningar som visar på en ensamgårds utveckling. Kulturresevatet invigdes 2006 och ligger i Örkeneds församling, Osby kommun, i nordöstra Skåne. De skogsområden som respektive stift avsatt för naturvårdande ändamål finns publicerade på www.skogsindustrierna.se/hallbarhet/skogsbruk/frivilligt-avsatt-skog/karta/.

Virkesförsäljning

Lunds stifts prästlönetillgångar är medlem i Södra Skogsägarna, den största förbrukaren av massaved i den sydligaste delen av landet. Medlemskapet innebär en stabilitet i verksamheten och tryggar avsättningen av

massaved. Försäljningen av sågbara sortiment sker till sågverk i Skåne och Småland. Energived och GROT (GRenar Och Toppar) levereras till regionala värmeverk. Huvuddelen av virket säljs som leveransvirke. Det innebär att skogsförvaltningen administrerar försäljning av virke samt all operativ planering och avverkning med hjälp av anlitade entreprenörer och egen anställd personal.

MILJÖ- OCH KLIMATARBETE INOM PRÄSTLÖNEFASTIGHETERNA

Under 2020 antog egendomsnämnden *Svenska kyrkans färdplan för klimatet*. Färdplanen inkluderar även de för prästlönetillgångarna gemensamma hållbarhetsmålen för förvaltningen av jord och skog. Som ett led i klimatarbetet fastställde stiftsfullmäktige 2020 en ny Miljö- och klimatpolicy för Lunds stifts prästlönetillgångars jord- och skogsförvaltning.

Förvaltningen har i uppdrag att implementera Miljö- och klimatpolicyn i det dagliga arbetet och målet är att miljö- och klimatarbetet ska genomsyra den dagliga förvaltningen av prästlönetillgångarna. Konkreta åtgärder och insatser inkluderas i budgetarbetet och framgår av verksamhetsplanen för respektive år.

Jordbruket

I samband med arrendeuppskattningar går jordbruksförvaltarna regelbundet igenom en miljöenkät tillsammans med arrendatorerna i syfte att kartlägga de jordbruksrelaterade miljöfrågor som är möjliga att påverka ur ett fastighetsägarperspektiv. Målet är att identifiera miljöförbättrande åtgärder som kan och bör genomföras på fastigheterna. Det kan till exempel handla om att byta ut avloppsanläggningar, inventera möjligheterna för solpaneler på tak eller att identifiera lämpliga områden för nya våtmarker.

Under 2022 installerades solcellsanläggningar på tak på fyra arrendeställen; Ängelholm Höja 15:1, Eslöv Borlunda 1:1, Landskrona Övra Glumslöv 12:1 samt Staffanstorp Stora Bjällerup 8:1. Intresset för solceller har ökat bland arrendatorerna vilket i stor utsträckning beror på de stigande elpriserna.

Intresset för vattenvårdsprojekt är stort bland myndigheter och lokala intressenter. Lunds stifts prästlönetillgångar har som utgångspunkt att ställa sig positiva till medverkan i sådana projekt även om det ibland medför relativt stora intrång på deltagande fastigheter varigenom brukningsbar åkermark tas i anspråk. Under 2022 pågick ett projekt avseende Skivarpsån som omfattade prästlönefastigheten Skurup Skivarp 1:1. Vidare återställdes delar av betesmarken inom naturreservatet på Ystad Baldringe 23:1 genom avverkningen av ett granbestånd.

Som ett led i prästlönetillgångarnas miljöarbete erbjöd man för andra året i rad samtliga jordbruksarrendatorer kostnadsfria blomsterfröer. Under 2022 erbjöds även församlingar och pastorat fröblandningen och intresset för fröblandningen var stort. Under våren köptes cirka 1,4 ton av en speciellt framtagen blomsterfröblandning in och delades ut till intresserade arrendatorer och församlingar i stiftet. Denna fröblandning, vars egenskaper gynnar pollinerande insekter och fåltvilt, erbjöds kostnadsfritt jordbruksarrendatorer och församlingar för att gynna den biologiska mångfalden. Förvaltningens bedömning är att satsningen har varit uppskattad bland arrendatorer varför projektet förlängs även till 2023.

Skogsbruket

Skogen har stor betydelse för klimatet genom sin förmåga att ta upp den viktiga växthusgasen koldioxid. Skogen fungerar som en kolsänka genom att växande skog tar upp CO₂ och lagrar kolet i biomassan. Genom att de produkter som kan tillverkas av det skördade virket kan ersätta till exempel betong, stål, plast och fossila bränslen minskar utsläppen av fossilt kol ytterligare. Detta kallas substitutionseffekten. Detta innebär att skogsbrukets åtgärder, skötselbeslut och metodval inte bara påverkar ekonomi och virkesproduktion utan också får en tydlig inverkan på den så kallade kolbalansen. Kolbalansen tillsammans med substitutions-effekten utgör ett mått på skogens klimatpåverkan.

Om skogens virkesförråd inte minskar genom skörd och naturliga avgångar motverkas växthuseffekten. Det finns en begränsning i hur många växande träd en skog kan innehålla. När skogen har uppnått maximal volym är tillväxt och naturlig avgång lika stora. En sådan skog utgör ett klimatneutralt kollager och fungerar inte längre som en kolsänka. Lika stor mängd kol som binds genom tillväxt avges till atmosfären genom nedbrytning. Den nettotillväxt som krävs för att skog ska utgöra en kolsänka förutsätter alltså kontinuerliga uttag av virke.

Förvaltningens skogsbruk är sedan år 2000 miljömärkt enligt PEFC™ med Södra Skogsägarna som paraplyorganisation. Sedan 2009 är skogsbruket även miljömärkt enligt FSC® (FSC-C014110) i Stiftens Egendomsförvaltningars Förening (STEF). Certifiering av skogsmark innebär en miljömärkning där skogsägaren förbinder sig att följa ställda krav och accepterar kontroll av en utomstående, oberoende revisor. Det är också en garanti för virkesköpare att skogsägaren uppfyller de krav som marknaden ställer på sågade trävaror och pappersprodukter. Skogsbrukets miljöarbete styrs i stor utsträckning av STEF. STEF leder, utbildar, bevakar och utvecklar metoder samt samordnar inventering och sammanställning för skoglig statistik.

Under året har skogsförvaltningen utfört naturvårdsåtgärder omfattande cirka 30 hektar. Åtgärderna har till syfte att förstärka och/eller bevara höga naturvärden i avsatta områden. Kemiska bekämpningsmedel har inte använts i skogsbruket på många år.

Under 2022 inleddes ett samarbete med Ängelholms kommun om att gemensamt bilda ett kommunalt naturreservat på fastigheten Ängelholm Hjärnarp 1:1. Preliminärt bedöms arbetet vara klart under senare delen av 2023. Länsstyrelsen Skåne har under hösten visat intresse för tre nya områden skogsmark för bildande av naturreservat och processen med avgränsning och värdering har påbörjats.

Av Svenska kyrkans färdplan för klimatet framgår att en gemensam mätmetod, som redovisar utsläpp och upptag av växthusgaser samt substitutionseffekten, ska implementeras inom prästlönetillgångarna för att man ska kunna följa klimatarbetet. Som ett första steg har prästlönetillgångsförvaltningarna gemensamt anlitat Rolf Björheden, professor i Skogsteknik på Skogforsk, för att beräkna klimateffekter av skogsbruket.

Den skogliga verksamhetens klimatpåverkan 2022

Sedan 2016 beräknas och redovisas Lunds stifts prästlönetillgångars skogliga verksamhets klimatpåverkan i årsredovisningen. Redovisningen av kolbalansen omfattar en beräkning av kolinnehållet i stående och avverkad skog samt beräkning av utsläpp av klimatgaser från det aktiva skogsbruket. Endast produktiv skogsmark ingår i analyserna, eftersom detta är den areal som förvaltningen kan påverka genom sina beslut.

Klimateffekter av skogsbruket på Lunds stifts prästlönetillgångar år 2022⁷

Lunds stifts prästlönetillgångars skog lagrar 7,2 miljoner ton koldioxid och band under året in ytterligare 40 000 ton koldioxid. Lunds stifts skog har ett virkesförråd på ca 2,3 miljoner m³sk (skogskubikmeter), motsvarande 3,3 miljoner ton koldioxid. Ett stort förråd av kol finns också i stiftets skogsmark, motsvarande 3,9 miljoner ton CO₂. Förrådet av markkol ökar långsamt, med motsvarande ca 860 ton CO₂ per år. Skogens tillväxt är en snabbare process. År 2022 tillväxte skogen med 80 000 m³sk (116 000 ton CO₂). Avverkning och övriga avgångar låg under 2022 på nivån 52 000 m³sk. Virkesförrådet ökade under 2022 med 27 800 m³sk. Den skogliga kolsänkan har under året ökat med 40 000 ton koldioxid.

Skogsbrukets fossila utsläpp 2022 var 290 ton CO₂. Stiftets skogsbruk med skogsvård och avverkning, virkes- och persontransporter samt väghållning gav upphov till utsläpp av koldioxid från förbränningsmotorer. För Lunds stifts skogsbruk beräknades att utsläppen totalt ligger på 402 ton koldioxid per år. Men reduktionskravet på motorbränslen innebär att endast 290 ton är koldioxid av fossilt ursprung. De största posterna är virkestransport och väghållning som står för 58 procent av utsläppen samt avverkning och terrängtransport med 37 procent. Resterande 8 procent utsläpp härrör från persontransporter och olika skogsvårdsarbeten som markberedning, plantering och röjning.

Substitutionseffekter av de virkesprodukter som sålts under 2022 har lett till att utsläppen av fossil koldioxid minskat med över 41 000 ton.

⁷ Utdrag ut Rolf Björhedens, Skogforsk, rapport om Lunds stifts skogsbruks klimateffekter 2022.

Våtmarker och återvätning

En våtmark fyller flera viktiga funktioner ur ett miljöperspektiv. Våtmarker är viktiga livsmiljöer för en stor mängd arter varför de spelar en stor roll för främjandet av den biologiska mångfalden. Dessutom fungerar de som naturliga reningsverk och bidrar till att minska transporten av fosfor och kväve från odlingslandskap till sjöar, vattendrag och hav, vilket i sin tur innebär att övergödningen minskar. Förvaltningen ställer sig positiv till att medverka vid våtmarksprojekt.

Den skogliga förvaltningen har tillsammans med Skogsstyrelsen påbörjat ett arbete med att identifiera lämpliga områden för återvätning av tidigare utdikad torvmark. Återvätning innebär att grundvattennivån på en plats höjs för att minska utsläppet av växthusgaser. Återvätning är en kostnadseffektiv klimatåtgärd som liksom våtmarker också har positiva effekter på den biologiska mångfalden.

ÖVRIGA VERKSAMHETER PÅ PRÄSTLÖNEFASTIGHETERNA

Hållbar energiproduktion

Lunds stifts prästlönetillgångar har som mål att i jord- och skogsförvaltningen arbeta för att upplåta lämplig mark eller byggnader för hållbar energiproduktion. Liksom många andra stift har man också beslutat att verka för omställningen till förnybar energi. Lunds stifts prästlönetillgångar är således positiva till bland annat uppförande av vindkraftverk och till installation av solceller på prästlönefastigheterna för att på så sätt bidra till produktionen av förnybar energi.

Vindkraft

Att projektera för vindkraft är ett långsiktigt arbete, mycket beroende på de långa tillståndsprocesserna. Lunds stifts prästlönetillgångar började arbeta med vindkraftsprojektering för cirka 15 år sedan och har sedan dess varit delaktiga i projekteringen av ett flertal vindkraftverk. Vid slutet av 2022 fanns fyra driftsatta vindkraftverk på Lunds stifts prästlönefastigheter.

För närvarande utreds ett vindkraftsprojekt på Nävlingeåsen på fastigheterna Hässleholm Nävlinge 1:1 och Hässleholm Ignaberga 1:18. En projektör vill få tillstånd att bygga en vindkraftspark om cirka 10-15 verk i området och ett av de verken ska då placeras på en prästlönefastighet. Projektören har påbörjat tillståndsprocessen men det är ännu osäkert om vindkraftsparken kommer att uppföras.

Lunds stifts prästlönetillgångar har under 2022 skrivit arrendeavtal med en projektör som utreder en vindkraftspark om cirka 10-15 verk vid Liasjön i Osby kommun. Cirka hälften av verken är planerade att ligga på prästlönefastigheten Osby Osby-Jonstorp 1:4. Det är ännu osäkert om vindkraftsparken kommer att uppföras men under 2023 görs inventeringar och samråd genomförs.

Solceller

Det finns ett stort intresse för att anlägga solcellsparker på Lunds stifts prästlönetillgångars mark. Många projektörer söker mark som är lämplig för solceller och egendomsnämnden är positiv till att skriva avtal om anläggningsarrende för solceller där det bedöms lämpligt. Inte all mark är lämplig för solceller och förvaltningen har en restriktiv syn på att ta högt klassad jordbruksmark i anspråk för detta ändamål.

I december 2020 skrev Lunds stifts prästlönetillgångar ett avtal om anläggningsarrende innebärande att en solcellspark ska anläggas på prästlönefastigheten Ängelholm Höja 15:1. Processen fram till att solcellsparken väl är installerad är dock lång och det återstår att se hur projektet fortlöper. Då branschen utvecklas i mycket hög takt kommer Lunds stifts prästlönetillgångar att vara restriktiva med att ingå ytterligare avtal i närtid för att kunna följa utvecklingen inom området.

Inom ramen för Svenska kyrkans färdplan för klimatet har Lunds stifts prästlönetillgångar tillsammans med 11 andra prästlönetillgångar i landet inlett ett samarbete om att gemensamt utveckla ett antal stora solcellsparker. Målet med projektet är att på prästlönefastigheter producera solenergi till gagn för enheter inom Svenska kyrkan. Genom produktion av förnyelsebar el på prästlönefastigheter vill man bidra till att Svenska kyrkan uppnår målet om klimatneutralitet år 2030.

Fastighetsutveckling

Lunds stifts prästlönetillgångar ser fastighetsutveckling och exploatering som en naturlig del av sin långsiktiga fastighetsförvaltning. Att samarbeta med olika aktörer för att på sikt öka värdet på lämpliga prästlönefastigheter bidrar till en högre avkastning. Det finns en kontinuerlig efterfrågan på mark att bebygga. Egendomsnämnden i Lunds stift vill bidra till utbyggnaden av efterfrågade bostäder och till samhällsutvecklingen i övrigt men anser att det ska råda stor restriktivitet med att bygga på brukningsvärd mark.

Lunds stifts prästlönetillgångar har sedan 2007 samarbetat med Nordr Villatomter AB, tidigare Veidekke Bostads AB, kring bostadsexploatering i tre områden. Projektet avseende Helsingborg Påarp 11:6 pågår fortfarande. Köpekontrakt avseende fem hektar mark skrevs i december 2020. Detta avtal förföll dock i december 2022 då villkoren i avtalet inte var uppfyllda. Ansökan om detaljplan avslogs i januari 2023 och beslutet har inte överklagats. I stället har Nordr Villatomter AB inlett en ny planprocess i samråd med kommunen och fastigheten är fortfarande aktuell för bebyggelse.

Ett kännetecken för denna typ av exploateringsprojekt är långdragna processer som är svåra att förutse eftersom överklaganden kan göra att detaljplanerna får justeras och att det drar ut på tiden. När detaljplanerna väl antagits och vunnit laga kraft har marknadsläget betydelse för när byggstart sker.

Ledningsintrång

Lunds stifts prästlönetillgångar är verksamma inom en expansiv region som kännetecknas av en hög befolkningstäthet och ett positivt inflyttningsnetto. Som en följd av detta finns ett stort intresse från diverse aktörer att på olika sätt få tillträde till prästlönefastigheter för att lägga ner till exempel vatten- och avloppsledningar, elledningar och framför allt fiberkablar.

Lunds stifts prästlönetillgångar arbetar kontinuerligt med att förhandla med aktörerna kring vilken intrångsersättning som ska utgå som kompensation för den olägenhet som ledningarna medför ur ett fastighetsägarperspektiv. Genom att konsekvent framställa sina krav når förvaltningen framgång i sina förhandlingar för att erhålla skälig intrångsersättning. Minst lika viktigt är att erhålla korrekta kartor över ledningsdragningarna. Genom noggrann registerföring av ledningarna minimeras risken för framtida problem med till exempel avgrävda kablar.

Samarbete

Det pågår ständigt ett utbrett samarbete mellan prästlönetillgångarna i de 13 stiftens och med nationell nivå. Samarbetet består i Egendomsförvaltningarnas samarbetsorgan (ENSO), gemensamma dataprogram, Stiftens Egendomsförvaltningars Förening (STEF), olika nätverk, gemensam hantering av remisser och mycket mer. Samarbetet är värdefullt och till gagn för en god förvaltning av landets prästlönetillgångar.

Lunds stifts prästlönetillgångar samverkar och samarbetar även med många andra aktörer såsom till exempel länsstyrelser, universitet och forskare, kommuner och många fler.

Ett samarbete med Folkuniversitetet inleddes under 2022 i form av att medarbetare inom förvaltningen är engagerade i en utbildning för driftsledare inom de gröna näringarna. Lunds stifts prästlönetillgångar bidrar både med teoretiska lektioner och med studiebesök i den skogliga verksamheten.

FINANSIELLA INSTRUMENT

Stiftsfullmäktige antog i maj 2021 den kapitalförvaltningspolicy för Lunds stifts prästlönetillgångar som ligger till grund för förvaltningen av prästlönefonden. I sin kapitalförvaltning eftersträvar Lunds stifts prästlönetillgångar att vara en ansvarsfull investerare och placeringar bedöms efter både etiska och finansiella aspekter. Förvaltningen ska präglas av både god etik och socialt ansvar och kapitalförvaltningspolicyen hänvisar till de etiska placeringsreglerna i finanspolicyen för Svenska kyrkans nationella nivå.

Kapitalförvaltningspolicyn innehåller avkastningsmål samt regler för portföljsammansättning och risktagning.

Prästlönefonden

Då prästlönetillgångarna - jord, skog och fondmedel - är en gemensam förmögenhetsmassa har egendomsnämnden valt att, på inrådan av såväl Svenska kyrkans nationella nivå som Kammarkollegiet, se jord- och skogsfastigheterna som lågriskplaceringar motsvarande ränteplaceringar. Som en följd av detta har stiftsfullmäktige beslutat att höja risken för kapitalplaceringarna genom att successivt öka andelen aktier. Andelen aktier uppgår dock totalt sett till en mycket liten del av den totala tillgångsmassan. Sett enbart till fondmedelsförvaltningen är normalläget enligt policyn 80 procent aktier och 20 procent räntebärande. Alla placeringar är godkända enligt Svenska kyrkans etiska placeringsregler. Det innebär bland annat att Lunds stifts prästlönetillgångar inte investerar i företag som utvinner olja och är mycket restriktiva med investeringar i fossila bränslen. Det innebär också i princip nolltolerans mot investeringar i företag som säljer eller tillverkar vapen eller tobak.

Den största delen av prästlönefonden förvaltas sedan lång tid tillbaka av Kammarkollegiet som inom ramen för kapitalförvaltningspolicyn skött fördelningen mellan aktier, företagsobligationer och ränteplaceringar i konsortieform. Under 2021 avvecklades ränteplaceringarna till förmån för aktieplaceringar. I januari 2023 sades det så kallade allokeringsavtalet upp vilket innebär att förvaltningen sedan den 1 februari 2023 själv svarar för fördelningen mellan aktier och företagsobligationer hos Kammarkollegiet. Den del av prästlönefonden som är placerad i aktier hos Kammarkollegiet är placerad i aktiekonsortiet Spiran. Spiran är ett aktivt förvaltad konsortium som endast placerar i svenska aktier.

För att öka riskspridningen placeras upp till 20 procent av fonden i en utländsk aktieportfölj som byggts upp i samarbete med Nordea. Mot slutet av 2022 kompletterades den utländska aktieportföljen med en svensk aktieportfölj hos Nordea. Den svenska aktieportföljen kommer successivt att utökas och ska ses som ett komplement till det svenska aktieinnehavet hos Kammarkollegiet och därmed bidra till riskspridningen.

Prästlönetillgångarna är sedan 2014 inskränkt skattskyldiga. Det innebär att endast inkomst av näringsverksamhet, det vill säga löpande inkomster från till exempel skogsbruk och jordbruk beskattas. Alla kapitalinkomster såsom räntor, utdelningar och kapitalvinster är skattefria. Även realisationsvinster vid avyttring av prästlönefastigheter är skattefria. Resultatet av den inskränkta skattskyldigheten blir ett högre utdelningsbart resultat.

Enligt Kyrkoordningen 46 kapitlet 11 § ska varje år ett belopp motsvarande prästlönefondens värdeminskning på grund av inflationen avsättas från fondens avkastning till kapitalet. För den händelse att fondens avkastning inte räcker till ska förlust i prästlönefonden täckas av vinster i förvaltningen av prästlönefastigheterna.

Resultat och ställning

När församlingarnas prästlönefonder den 1 januari 1995 upplöstes och överfördes till Lunds stifts prästlönefond uppgick fondtillgångarnas marknadsvärde till 169,8 miljoner kronor. Prästlönefondskapitalet, som består av de mottagna fondmedlen från församlingarna samt intäkter från sålda fastigheter, minskat med kapitaluttag som gjorts vid fastighetsinköp, uppgick vid årets slut till 595 miljoner kronor. Marknadsvärdet var 630 miljoner kronor vilket ger ett realiserat övervärde på 35 miljoner kronor (146 miljoner kronor föregående år).

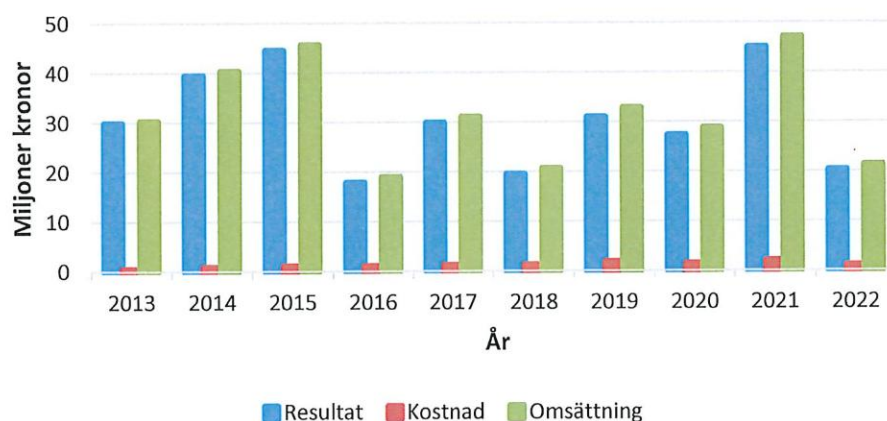
Kapitalplaceringarna bör ge en årlig direktavkastning om 4 procent i genomsnitt per år, sett över en tioårsperiod. Med direktavkastning menas här den utdelningsbara vinsten från fonden i form av räntor, utdelningar samt realiserade värdeökningar, efter värdesäkring mot inflationen. De senaste tio åren har direktavkastningen i genomsnitt varit 4,0 procent.

Fondens kapitalplaceringar redovisar 2022 ett resultat före skatt på 20,3 miljoner kronor (45,0 miljoner kronor föregående år) vilket är 1,6 miljoner kronor lägre än budgeterat resultat. Intäkterna uppgick till 21,3 miljoner kronor (47,1 miljoner kronor föregående år) och kostnaderna till 1,0 miljoner kronor (2,1 miljoner kronor föregående år).

Årets avkastning från fonden, bestående av utdelningar och räntor, uppgick till 15,4 miljoner kronor (15,5 miljoner kronor föregående år). Realisationsvinster på 5,9 miljoner kronor hämtades hem (31,6 miljoner kronor föregående år). Resultatet för fonden är något lägre än budgeterat vilket beror på lägre intäkter från fonden i form av lägre realisationsvinst av värdepapper.

Från fondens utdelningsbara resultat ska värdeminskning på grund av inflation avsättas till kapitalet. Det innebär att från resultatet på 20,3 miljoner kronor ska värdeminskningen på 52,6 miljoner kronor dras. Det innebär att fondens resultat efter värdeminskning är -32,3 miljoner kronor.

Fond; omsättning, kostnad, resultat

Väsentliga händelser under året

Trots en pågående Coronapandemi under 2021 utvecklade sig börsen positivt. Under 2022 däremot rusade inflationen till tvåsiffriga nivåer, centralbanker stramade åt och börsen föll för att sedan återhämta sig något under hösten. Ett turbulent år på börsen och den högsta inflationen på nästan 30 år gör att fondens resultat är lägre än förväntat.

För 2023 infördes tillämpningen av inflationsmättet KPIF i stället för som tidigare KPI (läs mer om detta på sidan 3). Inflationen steg kraftigt mot slutet av året och värdesäkringen är beräknad utifrån en inflation om KPIF 10,2 procent (KPI 3,9 procent föregående år). Detta är en avsevärt högre inflation än budgeterat. Den höga inflationen medför att 52,6 miljoner kronor överförs till fondkapitalet i form av värdesäkring (18,4 miljoner kronor föregående år). Värdesäkringen reducerar det utdelningsbara resultatet.

FRAMTIDA UTVECKLING

Egendomsnämnden har som uppdrag och som långsiktigt mål att förvalta prästlönetillgångarna på ett sätt som ger en hög, uthållig totalavkastning samtidigt som förvaltningen är etisk och i enlighet med Svenska kyrkans grundläggande värderingar. Målet uppnås genom en god och ansvarsfull förvaltning. År 2021 beslutade Kyrkomötet att ge kyrkostyrelsen i uppdrag att utreda hur kyrkoordningens bestämmelser ska utformas för att säkerställa en så ekologiskt, ekonomiskt, socialt och andligt hållbar skogsförvaltning som möjligt med beaktande av bland annat mänskliga rättigheter, biologisk mångfald och klimat. Först i december 2022 beslutade kyrkostyrelsen om utredningsdirektiven och i skrivande stund är ingen utredare

utsedd. Det är således oklart om och i så fall på vilket sätt en eventuellt ny formulering av uppdraget kommer att påverka förvaltningen.

På lång sikt är målet att ha ett rationellt fastighetsbestånd som genererar god avkastning. Ett diversifierat ägande ger god riskspridning och bidrar till en totalt sett god avkastning. Bärkraftiga och lönsamma fastigheter kan även skapas genom investeringar i fastigheterna, något som sker kontinuerligt. Efter ett år med stor efterfrågan och rekordpriser på skogsråvara kan vi anta att vi nu är på toppen och att en viss nedgång sker under kommande år. Förvaltningen budgeterar med ökade kostnader för vägunderhåll beroende på ökade krav avseende vägstandard från transportsektorn inom skogsbranschen. På grund av senare års stormar och skogsbränder, såväl globalt som i Sverige, justerar försäkringsbranschen sina premier och villkor gällande skogsförsäkringar. Förvaltningen förväntar sig att premien avseende skogsskadeförsäkring kommer att höjas avsevärt.

Varje år publiceras *Lantbruksbarometern*, en rapport som tas fram genom samarbete med Lantbrukarnas riksförbund, Sparbankernas riksförbund och Swedbank och som visar de svenska lantbrukarnas uppfattning om det aktuella läget inom branschen. Sammanfattningsvis visar rapporten att lönsamheten för Sveriges lantbrukare över lag har förbättrats under det senaste året och lantbruket upplever ett ökat förtroende från konsumenterna. Trots detta är svenska lantbrukare pessimistiska inför framtiden och befarar sämre tider. Högre pris på insatsvaror och drivmedel, skenande elpriser samt räntor som når nya höjder förväntas pressa branschen det kommande året.

Jordbruksförvaltningen fortsätter framöver att förvalta och förädla det befintliga fastighetsbeståndet. Under 2023 fortsätter arbetet med särskild fokus på att inventera byggnadsbestånden på arrendeställena i syfte att upprätta vård- och underhållsplaner. Förvaltningen arbetar även framöver med att se över fastighetsbeståndet och strukturrationalisera. Byggnadsbeståndet minskas framför allt genom att lämpliga gårdscentra styckas av och säljs i samband med att arrendatorer väljer att avträda.

Fastighetsutveckling och exploatering av markområden för till exempel bostadsbyggande kommer även fortsättningsvis att vara en del av förvaltningen av prästlönetillgångarna. Exploateringsprocesserna är generellt sett långdragna, vilket medför att marknadsläget i vissa fall hinner förändras under processens gång. Skåne är dock en expansiv region, inte minst i anslutning till de större städerna, varför det även framöver förutspås vara lönsamt att arbeta med fastighetsförädling. För egendomsnämnden är det av stor vikt att bidra till bevarandet av den goda åkermarken och att hitta en balans i förhållande till behovet av fler bostäder eller annan samhällsutveckling.

Den så kallade äganderättsfrågan avseende prästlönetillgångarnas civilrättsliga status, det vill säga frågan om hur de självägande prästlönetillgångarna ska hanteras juridiskt, är fortfarande inte utredd. Äganderättsfrågan hanteras av nationell nivå som har bett Regeringskansliet utreda frågan.

I februari 2022 invaderade Ryssland Ukraina och det är omöjligt att uttala sig om hur detta kommer att påverka förvaltningen av prästlönetillgångarna framöver. Per dags dato är bedömningen att kriget medför en osäkerhet för förvaltningen, precis som för vår omvärld. Hela världsmarknaden är påverkad, såväl börserna som priserna och tillgången på livsmedel och varor, och hur det framöver kommer att påverka förvaltningen är svårt att förutse.

TILLSTÅNDS- ELLER ANMÄLNINGSPLIKTIG VERKSAMHET ENLIGT MILJÖBALKEN

Lunds stifts prästlönetillgångar bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet. Markupplåtelse sker till olika verksamheter, exempelvis vindkraft. Länsstyrelsen ska pröva att dessa etableringar är lämpliga ur miljösynpunkt.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Prästlönetillgångarna är fördelade på 100 027 lika stora andelar. Vid andelstilldelningen den 1 januari 1995 bestämdes varje församlings andelar på grundval av förhållandet mellan marknadsvärdet på de tillgångar som härrörde från församlingen och marknadsvärdet på de sammanlagda tillgångarna.

Det disponibla resultatet för förvaltningen definieras som årets resultat efter skatt enligt resultaträkningen, minskat dels med realisationsvinsten från försäljning av prästlönefastigheter, dels med värdesäkringen enligt kyrkoordningen 46 kapitlet 11 §. Värdesäkring av prästlönefonden har för året gjorts med 52,6 miljoner kronor.

Prästlönetillgångarnas disponibla årsresultat uppgår för år 2022 till 17,2 miljoner kronor.

På grund av den höga inflationen, och därmed den stora värdesäkringen, har prästlönetillgångarna i år ett ovanligt lågt disponibelt resultat. En långsiktigt jämn och hög utdelningsnivå eftersträvas och därför används balanserade vinstmedel som en buffert. Det innebär att bufferten ökar vissa år för att sedan användas de verksamhetsår då resultatet understiger eftersträvad utdelningsnivå.

Under hösten erhöll stiftets församlingar och pastorat information om att målet för 2023 då var att dela ut 50 miljoner kronor trots det förväntade låga resultatet. För att undvika alltför negativa konsekvenser för församlingar och pastorat bedömer egendomsnämnden att det är lämpligt att hålla fast vid denna summa, trots att det medför att ett stort belopp tas från de balanserade vinstmedlen. En utdelning på 50 miljoner kronor är 24 miljoner kronor mindre än föregående år.

Egendomsnämnden föreslår således att 50 miljoner kronor delas ut. Det innebär att 32,8 miljoner kronor tas från de balanserade vinstmedlen och läggs till årets resultat på 17,2 miljoner kronor.

Hälften av utdelningen betalas direkt till Svenska kyrkans nationella nivå. Den andra hälften betalas till församlingarna, vilket kommer att ske senast den 1 juli 2023 med 250 kronor per andel.

Förslag till vinstdisposition, tkr

Balanserad vinst från föregående år	77 451
Tillkommer disponibelt årsresultat	17 165
Summa	94 616

Egendomsnämnden föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

- att till församlingar/pastorat utdela	25 007
- att till nationell nivå utdela	25 007
- att återstående medel överförs i ny räkning	44 602
Summa	94 616

Flerårsöversikt

	2022	2021	2020	2019	2018
Rörelsens intäkter	146,1	199,8	123,3	135,1	118,2
varav resultat vid avyttring av prästlönefastigheter	35,9	68,3	11,0	21,0	14,9
Årets resultat	105,7	161,5	83,3	98,1	87,7
Disponibelt årsresultat	17,2	74,7	70,0	68,9	64,1
Förslag till utdelning	50	74	68	68	72
Utdelning i kr/andel till församlingar/pastorat	250	370	340	340	360
Balansomslutning per bokslutsdag	1 856	1 829	1 733	1 717	1 705
Förvaltade arealer, hektar					
Jordbruksmark	12 177	12 165	12 226	12 250	12 150
Produktiv skogsmark	9 432	9 436	9 440	9 444	9 456
Impediment	275	276	275	274	274
Årsavverkning, m ³ sk	44 316	49 525	52 574	47 381	48 492
Antal gårdsarrenden	44	48	50	51	52
Antal sidoarrenden	177	172	171	174	168
Marknadsvärden för förvaltade tillgångar 1), mkr					
Skog	1 126,4	1 155,5	1 065,2	978,3	981,7
Jord	3 624,5	3 649,3	3 599,5	2 762,1	2 779,1
Fond	629,8	662,4	570,0	571,4	507,8

Nyckeltal

Vinstmarginal, %					
Skog	56,6	55,5	54,2	52,4	60,2
Jord	78,3	81,9	78,2	84,2	87,9
Direktavkastning, %					
Skog	1,4	1,3	1,4	1,3	1,6
Jord	1,3	1,3	1,4	1,7	1,8
Fond	2,3	2,2	1,1	2,8	2,7
Direktavkastning förvaltade tillgångar	1,4	1,4	1,4	1,8	1,8
Direktavkastning fonden inklusive reavinst efter värdesäkring, %	-4,9	4,3	4,5	4,2	2,1
Totalavkastning, %					
Skog	1,4	13,0	10,0	1,8	2,2
Jord	2,1	3,3	27,9	2,1	1,9
Fond	-14,1	15,3	2,3	16,9	-2,7
Totalavkastning förvaltade tillgångar	0,0	6,7	21,0	3,9	1,4

Nyckeltalsdefinitioner

Vinstmarginal (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med rörelsens intäkter.
Direktavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, exklusive realisationsresultat och avskrivningar, dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

Totalavkastning (%) - Uppgiften beräknas som rörelseresultat, inklusive realisationsresultat och avskrivningar, plus värdeutveckling under året dividerat med genomsnittligt marknadsvärde på förvaltade tillgångar.

1) Schabloniserade marknadsvärden för jord och skog beräknas som taxeringsvärdet x 1,33

Resultaträkning

Tkr

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Rörelsens intäkter	2		
Nettoomsättning prästlönefastigheter	3, 4	88 192	84 122
Intäkter prästlönefond	5	21 312	47 142
Resultat vid avyttring av prästlönefastigheter		35 852	68 313
Övriga rörelseintäkter		742	220
Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete		43	-6
Summa rörelsens intäkter		146 141	199 791
Rörelsens kostnader			
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-6 563	-6 953
Kostnader för inhyrd personal	6	-8 514	-8 875
Övriga externa kostnader	7	-11 611	-8 513
Av- och nedskrivning av materiella anläggningstillgångar		-5 249	-5 244
Summa rörelsens kostnader		-31 937	-29 585
Rörelseresultat		114 204	170 206
Resultat från finansiella investeringar	8		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1 479	1 195
Resultat efter finansiella poster		115 683	171 401
Skatt på årets resultat	9	-10 018	-9 919
Årets resultat		105 665	161 482
Prästlönefastigheter och prästlönefonder ska förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Endast avkastningen får användas för ändamålet. Resultaträkningen ovan är utformad för att följa god redovisningssed. Det redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för ändamålet. Enligt lag och kyrkoordning ska kapitalisering ske enligt nedan.			
Årets resultat enligt resultaträkningen		105 665	161 482
Värdesäkring enligt KO 46:11		-52 648	-18 436
Omföring av realisationsresultat för fastighet i förhållande till anskaffningsvärde, enligt KO 46:10		-35 852	-68 313
Årets disponibla resultat		17 165	74 734

Balansräkning

Tkr

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Produktionsrätter	10	1 095	1 199
		1 095	1 199
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefastigheter	11	1 139 767	1 129 379
Inventarier	12	6 401	6 467
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	1 023	1 814
		1 147 191	1 137 660
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Prästlönefondsmedel	14	595 175	516 158
		595 175	516 158
Summa anläggningstillgångar		1 743 461	1 655 017
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>			
		366	323
		366	323
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		4 577	5 948
Övriga fordringar		7	3 886
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	1 954	1 889
		6 538	11 723
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
	16	1	1
<i>Kassa och bank</i>	16, 17	105 546	161 821
Summa omsättningstillgångar		112 451	173 868
SUMMA TILLGÅNGAR		1 855 912	1 828 885

Balansräkning

Not

2022-12-31

2021-12-31

Tkr

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Prästlönefastighetskapital

1 148 231

1 138 748

Prästlönefondskapital

595 175

516 158

1 743 406

1 654 906

Fritt eget kapital

Balanserat resultat

77 451

76 737

Årets disponibla resultat

17 165

74 734

94 616

151 471

Summa eget kapital

1 838 022

1 806 377

Avsättningar

Avsättning skogsvård

946

1 074

Summa avsättningar

946

1 074

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

2 225

2 579

Aktuella skatteskulder

435

4 252

Övriga skulder

1 782

1 639

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

18

12 502

12 964

Summa kortfristiga skulder

16 944

21 434

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

1 855 912

1 828 885

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Summa eget kapital
	Prästlöne- fastigh.kapital	Prästlöne- fondskapital	Balanserat resultat	Disponibelt årsresultat	
Ingående eget kapital 2021-01-01	1 095 446	472 711	74 773	69 981	1 712 911
Omföring av föregående års resultat			69 981	-69 981	0
Köp/försäljning fastigheter, bokf. värde	47 996	-47 996			0
Omföring avskrivning byggnad	-4 694	4 694			0
Årets resultat				161 482	161 482
Avsättning till bundet eget kapital					
- omföring av realisationsvinst fastighet		68 313		-68 313	0
- värdesäkring enligt KO 46:11		18 436		-18 436	0
Utdelning till församlingar/pastorat			-34 009		-34 009
Utdelning till nationell nivå			-34 009		-34 009
Utgående eget kapital 2021-12-31	1 138 748	516 158	76 736	74 734	1 806 375
Ingående eget kapital 2022-01-01	1 138 748	516 158	76 736	74 734	1 806 375
Omföring av föregående års resultat			74 734	-74 734	0
Köp/försäljning fastigheter, bokf. värde	13 080	-13 080			0
Omföring avskrivning byggnad	-3 597	3 597			0
Årets resultat				105 665	105 665
Avsättning till bundet eget kapital					
- omföring av realisationsvinst fastighet		35 852		-35 852	0
- värdesäkring enligt KO 46:11		52 648		-52 648	0
Utdelning till församlingar/pastorat			-37 010		-37 010
Utdelning till nationell nivå			-37 010		-37 010
Utgående eget kapital 2022-12-31	1 148 231	595 175	77 450	17 165	1 838 021

Det egna kapitalet i prästlönetillgångarna är uppdelat i bundet kapital (sådant kapital som inte får användas för utdelning) och fritt eget kapital. Det i resultaträkningen redovisade resultatet är inte i sin helhet disponibelt för utdelning vilket beaktas vid redovisningen av det egna kapitalet enligt räkningen ovan.

Kassaflödesanalys

Tkr

Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	114 204	170 206
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Av- och nedskrivningar	5 249	5 244
Ökning/minskning av avsättningar	-128	-191
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar	-41 754	-99 966
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet	3 466	7 247
Erhållen ränta	1 479	1 195
Erlagd ränta	0	0
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet	-10 018	-9 919
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet	72 498	73 816
<i>Kassaflöde från förändring i rörelsekapital</i>		
Minskning/ökning av varulager	-43	6
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	5 185	-631
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-4 488	2 295
Kassaflöde från den löpande verksamheten	73 152	75 486
Investeringsverksamheten (driften)		
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar	-1 060	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0
Förvärv av finansiella placeringar	0	0
Försäljning av finansiella placeringar	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 060	0
Finansieringsverksamheten		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Prästlönetillgångar		
<i>Prästlönefastigheter</i>		
Förvärv av prästlönefastigheter	-19 115	-69 499
Försäljning av prästlönefastigheter	37 884	82 075
<i>Prästlönefondsmedel</i>		
Förvärv av värdepapper	-573 754	-184 757
Försäljning av värdepapper	500 638	172 963
Kassaflöde från prästlönetillgångar	-54 347	782
Kassaflöde före utdelning	17 745	76 268
Utdelning till församlingar/pastorat och nationell nivå	-74 020	-68 018
Årets kassaflöde	-56 275	8 250
Likvida medel vid årets början	161 822	153 572
Likvida medel vid årets slut	105 547	161 822

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Prästlönetillgångarnas årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Kyrkostyrelsens redovisningsråd för Svenska Kyrkan (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning.

Försäljning av varor redovisas vid leverans av produkter till kunden, i enlighet med försäljningsvillkoren. Försäljning redovisas netto efter moms, rabatter och kursdifferenser vid försäljning i utländsk valuta.

Virkesintäkter redovisas enligt följande:

Leveransvirke:	i den period virket levererats till köparen
Avverkningsuppdrag och leveransrotköp:	i den period virket inmätts
Rotposter:	vid kontraktstillfället

Övriga intäkter som intjänats intäktsredovisas enligt följande:

Arrende- och hyresintäkter:	i den period uthyrningen avser
Ränteintäkter:	i enlighet med effektiv avkastning
Erhållen utdelning:	när rätten att erhålla utdelning bedöms som säker

Bidrag

Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Leasing

All leasing, både när prästlönetillgångarna är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som kostnad/intäkt linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Prästlönetillgångarna beskattas sedan inkomståret 2014 som en inskränkt skattskyldig stiftelse. Endast inkomst av näringsverksamhet och innehav av fastighet beskattas. Kapitalvinster och andra inkomster som inte kommer från näringsverksamhet är alltid skattefria förutsatt att villkoren för inskränkt skattskyldighet är uppfyllda.

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckningen det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändringar i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

Materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

I samband med övergången till K3 delades vissa av prästlönetillgångarnas materiella anläggningstillgångar upp i komponenter. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Realisationsvinster respektive realisationsförluster vid avyttring av prästlönefastighet redovisas på separat rad under rörelsens intäkter. Som avyttring av prästlönefastighet räknas även allframtidssupplåtelser av nyttjanderätt, servitut eller annat intrång där erhållen ersättning avser att täcka en på fastigheten bestående värdenedgång. Övriga realisationsvinster respektive realisationsförluster avseende anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Markanläggningar	20 år
Bostadsbyggnader	50 år
Ekonomibyggnader	25 år
Byggnadsinventarier	10-20 år
Markinventarier	10-20 år
Bilar	5 år
Övriga inventarier och installationer	5-20 år
Immateriella anläggningstillgångar	
Stödrätter	5 år
Vattendomar	20 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när prästlönetillgångarna blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och prästlönetillgångarna har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Prästlönefondsmedel - Övriga långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärdet på balansdagen. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Prästlönefondsplaceringar

Prästlönefondsmedel utgör en separat förvaltningsmassa, motsvarande förvaltningens bundna prästlönefondskapital, där insättningar och uttag ur värdepappersportföljen sker i samband med köp och försäljning av prästlönefastigheter. Samtliga tillgångar och eventuella fondlikvidskulder som är relaterade till portföljen redovisas på raden Prästlönefondsmedel i balansräkningen. Prästlönefondsmedlen förvaltas långsiktigt och redovisas som anläggningstillgång. Förvaltningen av prästlönefondsmedel utgör en kärnverksamhet i förvaltarens uppdrag och redovisas som egen rörelsegren. Avkastningen från prästlönefondsmedlen redovisas på separat rad under verksamhetens intäkter.

För de noterade värdepapper som ingår i prästlönefondsmedlen sker en kollektiv värdering. Det innebär att vid prövning av lägsta värdets princip/prövning av nedskrivningsbehov avräknas realiserade förluster mot realiserade vinster inom portföljen.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar prästlönetillgångarnas in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet samt förvaltade prästlönetillgångar. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras rörelsemedel bestående av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid på högst tre månader och som är noterade på en marknadsplats.

Eget kapital och lämnad utdelning

Eget kapital delas in i bundet och fritt eget kapital.

Bundet eget kapital utgörs av Prästlönefastighetskapital och Prästlönefondskapital. Vid försäljning av prästlönefastighet tillförs prästlönefondskapitalet ett belopp motsvarande erhållen köpeskillning. Detta uppnås genom omföringar inom eget kapital, enligt eget kapital i egen räkning. Prästlönefondskapitalet värdesäkras årligen, genom en kapitalisering som tas av avkastningen, för att trygga att kapitalet inte urholkas på grund av inflation. Vid köp av prästlönefastighet förs ett belopp motsvarande köpeskillingen om från prästlönefondskapital till prästlönefastighetskapital.

Fritt eget kapital utgörs av balanserade medel och årets resultat justerat för omföringar till/från bundet eget kapital samt lämnad utdelning.

Utdelning

Av stiftsfullmäktige beslutad utdelning redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Not 2 Information om oberoende rörelsegrenar

	2022	2021
Rörelsens intäkter fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog	29 109	65 661
Jord	95 245	86 785
Fond	21 788	47 344
Summa	146 142	199 790
Rörelseresultatet fördelar sig på rörelsegrenar enligt följande		
Skog (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	16 474	14 641
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	2	39 286
Avskrivning	-56	-56
Summa Skog	16 420	53 871
Jord (exkl. realisationsresultat och avskrivningar)	46 854	47 489
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	35 375	28 824
Avskrivning	-5 194	-5 188
Summa Jord	77 035	71 125
Fond (exkl. realisationsresultat)	14 846	13 557
Realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	5 902	31 653
Summa Fond	20 748	45 210
Summa rörelseresultat	114 204	170 206
Varav realisationsresultat vid avyttring av anläggningstillgång	41 278	99 764
Varav avskrivningar	-5 249	-5 244

Not 3 Nettoomsättning prästlönefastigheter

	2022	2021
Intäkter Skog		
Rotposter	33	0
Leveransvirke	27 051	24 690
Jaktarrenden	1 544	1 508
Summa Skog	28 629	26 198
Intäkter Jord		
Övriga arrenden och hyror	1 120	884
Jordbruksarrenden	58 443	57 040
Summa Jord	59 563	57 925
Summa	88 192	84 123

Not 4 Operationella leasingavtal

Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:

	2022	2021
Förfaller till betalning inom ett år	59 378	58 669
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	77 984	89 958
Förfaller till betalning senare än fem år	59 987	58 549
Summa	197 349	207 176

De huvudsakliga leasingavgifterna avser jordbruksarrenden.

Not 5 Intäkter prästlönefond

	2022	2021
Utdelningar och erhållna fondrabatter	15 376	15 488
Realisationsresultat vid försäljning	5 902	31 653
Räntor	34	0
Summa	21 312	47 141

Not 6 Inhyrd personal

Personal från stiftet har varit engagerade i verksamheten med en arbetsinsats motsvarande 12 heltidstjänster (12 heltidstjänster).

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2022	2021
Kvalificerade revisorer, Baker Tilly MLT KB		
Revisionsuppdrag	80	76
Summa	80	76
Övriga valda revisorer		
Revisionsuppdrag	34	20
Summa	34	20

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppdrag som det enligt lag ankommer på prästlönetillgångarnas revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppdrag.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2022	2021
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		
Räntor	1 479	1 195
Summa	1 479	1 195

Not 9 Skatt på årets resultat

	2022	2021
Aktuell skatt	10 018	9 919
Skatt på årets resultat	10 018	9 919
Redovisat resultat före skatt	115 683	171 401
Skatt beräknad enligt gällande skattesats 20,6%	23 831	35 309
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	221	441
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	-11 954	-23 943
Skatteeffekt av skillnad mellan skattemässig och bokföringsmässig avskrivning	-333	-327
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat	0	0
Skatteeffekt av schablonränta på periodiseringsfond	0	0
Skatteeffekt av substansminskning och skogsavdrag	-1 748	-1 561
Redovisad skattekostnad	10 018	9 919

Not 10 Produktionsrätter

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 103	2 103
Inköp	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 103	2 103
Netto anskaffningsvärde	2 103	2 103
Ingående avskrivningar	-904	-742
Årets avskrivningar	-103	-162
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 007	-904
Utgående redovisat värde	1 095	1 199

Not 11 Prästlönefastigheter

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 174 133	1 120 318
Inköp	16 439	68 072
Försäljningar/utrangeringar	-3 629	-14 256
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 186 943	1 174 134
Netto anskaffningsvärde	1 186 943	1 174 134
Ingående avskrivningar	-44 754	-41 373
Försäljningar/utrangeringar	1 597	494
Årets avskrivningar	-4 019	-3 875
Utgående ackumulerade avskrivningar	-47 176	-44 754
Utgående redovisat värde	1 139 767	1 129 379
Taxeringsvärden byggnader	180 816	195 774
Taxeringsvärden mark	3 391 293	3 416 815
Summa	3 572 109	3 612 589

Prästlönetillgångarna omfattas från och med år 2000 av bokföringsskyldighet. I den öppningsbalansräkning som upprättades 2000-01-01 värderades fastighetsbeståndet, med stöd av BFN U 95:3, till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vilket ansågs motsvara då aktuella taxeringsvärden.

Prästlönetillgångarnas rättsliga status, förvaltning och bokföringsskyldighet regleras i lag.

Prästlönefastigheterna bedöms utifrån den särskilda lagregleringen inte utgöra förvaltningsfastigheter i enlighet med allmänt råd i K3.

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	19 656	19 656
Inköp	1 060	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	20 716	19 656
Netto anskaffningsvärde	20 716	19 656
Ingående avskrivningar	-13 189	-11 981
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-1 127	-1 208
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 316	-13 189
Utgående redovisat värde	6 400	6 467

Not 13 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningar

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående balans	1 814	7 633
Utgifter under året	2 676	1 427
Under året färdigställda tillgångar	-3 466	-7 247
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	0	0
Tidigare års utgifter som kostnadsförts under året	0	0
Utgående balans	1 024	1 813

Pågående nyanläggningar avser byggnation av avloppsanläggning, solenergianläggningar, vattendomar samt påbörjade täckdikningar. Vattendomarna beräknas att vara färdigställda under år 2025 medan övriga pågående nyanläggningar beräknas att färdigställas under år 2023. Under året har följande färdigställts: Tre avloppsanläggningar, två solenergianläggningar, en maskinhall, en bevattningsledning, två täckdikningar och en markväg.

Not 14 Prästlönefondsmedel

Innehav (fkr)	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Redovisat värde	Redov. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav						
Andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium Spiran	276 395	(251 490)	276 395	(251 490)	316 488	(386 871)
Andelar i Kammarkollegiets företagsobligationskonsort.	127 708	(149 180)	127 708	(149 180)	117 138	(148 256)
Noterade aktier utländska	101 886	(98 740)	101 886	(98 740)	108 010	(110 511)
Noterade aktier svenska	19 995	(0)	19 995	(0)	19 000	(0)
Övriga placeringar	69 192	(16 748)	69 192	(16 748)	69 192	(16 748)
Summa innehav	595 176	(516 158)	595 176	(516 158)	629 828	(662 386)

	2022-12-31	2021-12-31
Förändring prästlönefondsmedel		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	516 158	472 711
Investeringar under året	573 754	184 757
Försäljningar/avyttringar	-494 736	-141 310
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	595 176	516 158
Utgående redovisat värde	595 176	516 158

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Försäkringspremier	905	723
Övriga poster	1 049	1 166
Utgående balans	1 954	1 889

Not 16 Likvida medel

	2022-12-31	2021-12-31
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Banktillgodohavanden rörelsen	105 546	161 821
Kortfristiga placeringar, insats Stifast	1	1
Utgående balans	105 547	161 822

Not 17 Kassa och bank

Av behållningen på kassa och bank utgör 94 184 tkr (151 057 tkr) behållning på det så kallade Kyrkkontot. Kyrkkontot utgör i juridisk mening en fordran på Svenska kyrkans nationella nivå. De regelverk som styr Kyrkkontot är dock av sådan karaktär att fordran i redovisningssammanhang ses som ett ordinärt banktillgodohavande.

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda arrendeintäkter	12 239	11 936
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	264	1 029
Utgående balans	12 503	12 965

Lund 2023-04-04

Anneli Kihlstrand
Ordförande

Monica Molin
1:e vice ordförande

Ulla Malmgren, avliden december 2022
2:e vice ordförande
Tjänstgörande ersättare **Namn Namn**

Mats Berg

Lennart Hallengren

Jan-Åke Isaksson

Ann-Margret Olofsson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2023-05-03

Ingemar Johnn
Ordförande

Ingela Sylwander

Jörgen Jönsson

Kjell Persson

Baker Tilly MLT KB

Lenny Persson
Auktoriserad revisor